

РЕШЕНИЕ

№ 13598

гр. София, 06.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 113 СЪСТАВ, в публично заседание на
единадесети юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ИЛИНА В. ЗЛАТАРЕВА
МИТЕВА**

при участието на секретаря **ГЕРГАНА ИВ. ДАНАИЛОВА**
като разгледа докладваното от **ИЛИНА В. ЗЛАТАРЕВА МИТЕВА**
Гражданско дело № 20221110169214 по описа за 2022 година

Предмет на делото е иск по чл. 410, ал. 1, т. 1 КЗ

Ищецът „ЗД Евроинс“ АД твърди, че между него и „Бошнаков“ ЕООД е сключена застраховка „Товари по време на превоз“, като на 26.05.2022г. чрез куриерската фирма-ответник били изпратени от гр. Бургас до с. Бежаново, обл. Ловеч материали за дома-баки с декоративно покритие „Sobbia Pronto“, опаковани в кашон. При доставката на 27.05.2022г. в с. Бежаново било установено, че съдържанието от пет спукани баки (1 бр. бял цвят, 3 бр. бежово-кафяв и 1 бр. цвят злато) било разтечено, при което клиентът отказал пратката, за което били съставен протокол от служител на „Спиди“ АД, а стоката била бракувана от „Бошнаков“ ЕООД. Ищецът твърди, че изплатил на „Бошнаков“ ЕООД застрахователно обезщетение в размер на 100 % от стойността на увредените стоки, или сумата от 221 лв. Поддържа, че със заплащането на обезщетение встъпва в правата на застрахования до размера на платеното обезщетение, предвид което отправил покана до ответника да възстанови горепосочената сума. От страна на ответника била възстановена сумата от 15 лв., но не и остатъкът до пълния размер на платеното обезщетение. При така изложените фактически твърдения моли съда да уважи предявения иск, като осъди ответника да му заплати сумата от 206 лв., представляваща незаплатена част от регресна претенция по щета № 0700077586, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното плащане и разноските по делото.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е постъпил отговор на исковата молба от ответника „Спиди“ АД, с който предявеният иск се оспорва като неоснователен. Оспорва валидността на застрахователния договор и наличието на застрахователен интерес по чл. 395 КЗ. Оспорва за застрахователя да е било налице основание за изплащане на застрахователно

обезщетение. В тази връзка твърди, че застрахованият не е изпълнил задължението си по чл.22, ал.2 от ОУ да уведоми за настъпване на застрахователното събитие не по[1]късно от 72 часа от узнаването му, както и по чл.22, ал.5 от ОУ – при установена повреда да бъде извикан аварийен комисар за извършване на оглед, с оглед на което на основание чл.23, ал.5 от ОУ застрахователят е следвало да откаже изплащане на застрахователно обезщетение. Позицията се и на чл.21, ал.1 от ОУ, според който застрахованият е следвало да опакова пратката по подходящ начин. Прави възражение, че не е било проведено рекламационно производство по чл.86 ЗПУ, провеждането на което е предпоставка за възникване правото на иск в полза на потребителя и е основание застрахователят да откаже изплащането на обезщетение. Позицията се на чл.72.5 от ОУ, според който за пратки с необявена стойност обезщетението е в размер на сумата 15 лв. Оспорва пратката да е била повредена по време на превоза, като твърди, че не би могло да се изключи да е била предадена за превоз в това състояние. Моли съда да отхвърли предявения иск. Претендира разноски.

Софийски районен съд, като прецени събраните по делото доказателства и доводите на страните съгласно чл. 235, ал. 2 ГПК, намира следното **от фактическа страна**:

Представена е отворена застрахователна полица № 107001000000533/17.06.2021 г. „Товари по време на превоз“, сключена между ЗД „Евроинс“ АД и „Бошнаков“ ЕООД със срок на валидност: от 00:00 часа на 19.06.2021 г. до 24:00 часа на 18.06.2022г. с обект на застраховка: разнообразни нови стоки, разрешени за търговия на територията на България – нови и фабрично опаковани и предоставени на куриерска фирма „Спиди“ съгласно договор за куриерски услуги.

С договор №101184/01.09.2020г. „Бошнаков“ ЕООД е възложило на „Спиди“ АД извършването на пощенски услуги съгласно ЗПУ (неуниверсални услуги, услуги, в обхвата на универсалната пощенска услуга, пощенски паричен превод и допълнителни услуги) срещу възнаграждение.

По делото са представени Общи условия на договора с потребителите на неуниверсални пощенски услуги, предоставяни от „Спиди“ АД съгласно удостоверение № 0062/034.11.2009г. в сила от 01.05.2021г., одобрени с решение №144/15.04.2021г. на КРС.

Еднопосочно от събраните по делото доказателства се установява, че на 26.05.2022 г. „Бошнаков“ ЕООД е изпратило до краен клиент пратка с материали за дома- баки с декоративно покритие, опаковани в кашон, чрез куриерска фирма „СПИДИ“ АД, и това е видно както от представената по делото електронна заявка и товарителница №61771066779, така и от показанията на разпитания свидетел С. П. С., които съдят кредитира след дължимата се преценка по чл. 172 ГПК.

Не се спори, че за пратката не е заявена допълнителна услуга „Обявена стойност“.

Представен е двустранен констативен протокол от 27.05.2021 г., съставен при доставката, за увредена пратка – разтечено съдържание, товарителница № 61771066779, подписан от получателя и представител на получателя „СПИДИ“ АД.

Посоченото в двустранния протокол се потвърждава от показанията на свидетеля А.

А. А., които съдят кредитира като последователни, логични и безпротоверечиви. Свидетелят разяснява, че като получател на пратката отказал да я получи, защото макар да липсвали външни признаци за повереда, при отварянето на кашона с пратката в офиса на куриера се установило, че съдържащите се вътре баки се декоративна мазилка били разсипани, „на каша“.

С уведомление за щета от 22.06.2022г. застрахователят е уведомен за настъпването на застрахователно събитие, а именно – че на 27.05.2021 г. при доставка на 5 баки се декоративно покритие било установено, че същите са спукани, по повод на което е образувана щета № 0700077586.

Не се спори между страните, че в качеството си на застраховател ищецът е изплатил застрахователно обезщетение в размер на 221 лв., което се потвърждава от представеното преводно нареждане от 11.07.2022г.

По делото е представена и електронна кореспонденция между представители на „Бошнаков“ ЕООД и „Спиди“ АД, която включва уведомление за увреждането на проценсата пратка с товатирелница №61771066779.

Застрахователят е отправил към ответника регресна покана, получена на 11.08.2022 г. С писмо изх. №ФД-842/12.08.2022 г. „Спиди“ АД е уведомило застрахователя, че пратката е била с необявена стойност, поради което дължимото обезщетение е в размер на 15 лв. по арг. от т.72 от ОУ на превозвача.

При горните фактически констатации съдят прави следните **правни изводи**:

Доколкото в случая от страна на ищеца се твърди увреждане на застрахована при него стока по време на изпълнение на задълженията на ответника „Спиди“ АД към „Бошнаков“ ЕООД за транспорт на тази стока, съдят намира, че се касае за вреди, обезщетението за които произтича от договорно основание, а не от извъндоговорен източник – непозволено увреждане. В последния случай между увреденото лице и причинителя на вредата липсва договорно правоотношение, във връзка с което да е настъпило увреждането, докато в настоящата хипотеза твърдяната повреда на процесните материали за дома съгласно посоченото в исковата молба е настъпила по време на изпълнение на задълженията на ответника, поети към „Бошнаков“ ЕООД за извършване на куриерски услуги. Поради това правната квалификация на исковата претенция е чл. 410, ал. 1, т. 1 КЗ.

По делото не се твърди и установява провеждането на рекламационно производство. По силата на чл.86, ал.1 ЗПУ право на писмена рекламация в случаите по чл. 85, ал. 1 има подателят или получателът на пощенската пратка или на пощенския паричен превод. Съгласно ал.4 ако рекламацията е отхвърлена изцяло или частично или е оставена без отговор в срока по ал. 3, рекламатът може да отправи писмено искане пред КРС за становище по спора. КРС се произнася по направеното искане в 30-дневен срок от постъпването му и уведомява писмено страните по спора за взетото становище в тридневен срок от датата на решението, а съгласно ал.5 ако рекламацията е отхвърлена изцяло или частично или е оставена без отговор в срока по ал. 3, рекламатът може да предяви иск пред

съда, без да е необходимо да спазва преди това разпоредбата на ал. 4. Иск пред съда за решаване на спора може да се предяви и след прилагане на разпоредбата на ал. 4. С оглед горното съдът намира, че провеждането на рекламационно производство е процесуална предпоставка за надлежното упражняване на правото на иск на подателя срещу превозвача, т.е. иск на подателя на пратката би бил недопустим при липса на проведено рекламационно производство. Това не означава, че отпада материалното право на вземане на подателя в качеството му на страна по договора с превозвача срещу последния за вреди от неизпълнение на договора за превоз, а касае единствено надлежното упражняване на право на иск. В настоящия случай искът е предявен не от подателя на пратката, в който случай провеждането на рекламационно производство би имало значение за допустимостта му, а от застрахователя по имуществена застраховка „Товари по време на превоз“, изплатил застрахователно обезщетение на подателя на пратката и встъпил в правата на последния по отношение на причинителя на вредата, произтичаща от договорно неизпълнение. Провеждането на рекламационно производство от страна на подателя на стоката не е процесуална предпоставка за предявяване иска на застрахователя. Такова изискване, каквото следва да е изрично предвидено, не е налице. Дали застрахованият подател има вземане към превозвача за вреди по сключения помежду им договор е от значение за основателността на иска на застрахователя. С оглед изложеното настоящият иск е допустим

За основателност на иска в доказателствена тежест на ищеца е да установи следните обстоятелства: валидно сключен договор за имуществено застраховане „Товари по време на превози“ към датата на увреждането между ищеца и увреденото лице; настъпило в срока на застраховката застрахователно събитие вследствие виновно и противоправно поведение на ответника; претърпени от застрахования вреди в резултат на настъпилото застрахователно събитие; стойността на вредите; платено застрахователно обезщетение.

В доказателствена тежест на ответника е да докаже плащане на претендираната сума, както и възражението си, че лимитът на неговата отговорност е 15 лева.

С доклада на делото на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК съдът е обявил за безспорни между страните следните обстоятелства: наличието на валидно към датата на застрахователното събитие правоотношение по застраховка „Товари по време на превози“ между ищеца и „Бошнаков“ ЕООД; наличието на заявка по договор за куриерска услуга между „Спиди“ АД и „Бошнаков“ ЕООД с предмет кашон с материали за дома, извършеното от ищеца плащане на застрахователно обезщетение в размер на 221 лв. и възстановяването от страна на ответника на сумата от 15 лв. в полза на ищеца, както и обстоятелството, че стойността на пет баки с декоративно покритие „Sabbia Pronto“ съответства на стойността на платеното застрахователно обезщетение.

Следователно въз основа на тези факти се налага извод, че за „ЗД Евроинс“ АД като застраховател на процесния товар по застраховка „Товари по време на превоз“ е възникнало на основание чл. 410, ал. 1, т. 1 КЗ регресно вземане срещу причинителя на вредите - „Спиди“ АД.

Съдът цени частичното плащане от страна на ответника като извънсъдебно

признание на основанието на иска, поради което приема, че същинският спор по делото е концентриран около въпросите за размера на дължимото обезщетение, респ. дали този размер може да бъде ограничен от ответника чрез ОУ или се дължи пълният размер на вредата.

Съгласно чл. 410, ал. 1, т. 1 КЗ с плащането на застрахователното обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования до размера на платеното обезщетение и обичайните разноси, направени за неговото определяне, срещу причинителя на вредата, в това число в случаите на вреди, произтичащи от неизпълнение на договорно задължение. Следователно при обезщетяване на увреденото лице застрахователят, който е заплатил застрахователно обезщетение, встъпва в правата му срещу причинителя на вредата. Поради това се налага извод, че застрахователят не би получил повече права срещу причинителя от тези, които са възникнали за увредения. В случая правоотношенията между „Бошнаков” ЕООД и „Спиди” АД са регламентирани от договор от 01.09.2020 г., за който няма данни да е прекратен, както и от общите условия на ответното дружество, които са обвързващи за другата страна на основание чл. 298, ал. 1 т.2 ТЗ. Не е налице изискване за писмена форма за действителност на договора за пощенски услуги, поради което и по арг. от чл. 298, ал. 2 ТЗ съдът не споделя възражението на ищеца, че общите условия не обвързвали другата страна поради липсата на доказателства за приемането им или за предаването на екземпляр от същите при сключването на договора. От справка в общодостъпния регистър на решенията на Комисията за регулиране на съобщенията съдът констатира, че именно общите условия в представената към отговора на исковата молба редакция са били одобрени от регулаторния орган и приложими към момента на застрахователното събитие.

На следващо място съдът приема, че в в случая намира приложения и специалният ЗПУ, доколкото „Спиди” АД е пощенски оператор по смисъла на чл. 18 ЗПУ. Съгласно чл. 85, ал. 1, т. 1 ЗПУ пощенските оператори дължат обезщетение на потребителите в случаите на загубени, ограбени или повредени, изцяло или частично, вътрешни и международни пощенски колети, препоръчани пощенски пратки, пощенски пратки с обявена стойност и с наложен платеж, както и пощенски пратки по смисъла на пар. 1, т. 18 от ДР. Според ал. 4 конкретните размери на обезщетенията по ал. 1 се включват в общите условия на договорите с потребителите. Съгласно чл. 71.2 от общите условия на „Спиди” АД при предявена от потребител основателна рекламация за повредена, унищожена или загубена пратка, когато пратката не е с обявена стойност, операторът дължи обезщетение в размер на 15 лева. В чл. 46 от раздел VII е регламентирана възможност при поискване от страна на подателя операторът да предостави допълнителна услуга „обявена стойност”, при която поема задължение да обезщети потребителя за загуба или повреда на пратката по време на транспортирането до размер на обявената стойност, като при ползване на услугата „обявена стойност” потребителят заплаща допълнително възнаграждение в размер, посочен в Тарифата на оператора. Тези клаузи от общите условия съответстват на законовата дефиниция на услугата „обявена стойност”, дадена в пар. 1, т. 11 от ДР на ЗПУ, според която "Обявена стойност" е допълнителна услуга, представляваща отговорност на

пощенския оператор до размера на обявената от подателя стойност на съдържанието на пощенската пратка в случаи на загуба, кражба или повреда. Доколкото дейността по извършване на пощенски услуги е специфична, законодателят е предвидил, че в случаите, при които потребителят прецени, че за изпращаната от него пратка следва да бъде ползвана услугата „обявена стойност“, при която посочва стойността на пратката, като по този начин уведомява пощенския оператор за нея, и заплати дължимата за това допълнителна такса, обезщетението при повреда/загуба на пратката е до размера на тази обявена стойност. В останалите случаи, при които потребителят не е уведомил оператора за стойността на пратката, ползвайки и заплащайки допълнителната услуга „обявена стойност“, отговорността на оператора е ограничена до сумата, предвидена в общите му условия. Тези правила на ЗПУ произтичат от характера на пощенската услуга, при която не може да се очаква от оператора при необявена стойност на пратката да знае действителната стойност на съдържанието ѝ.

В процесния случай от страна на ищеца не се твърди и съответно не са ангажирани доказателства, от които да се установява, че повредената от ответника пратка е била с „обявена стойност“. Поради това се налага извод, че за увреденото лице „Бошнаков“ ЕООД е възникнало вземане срещу „Спиди“ АД за обезщетение в размер на 15 лева, предвидено в чл. 71.2 от общите условия на ответното дружество. Доколкото „ЗД Евроинс“ АД е встъпило в правата на „Бошнаков“ ЕООД срещу „Спиди“ АД, то не би могло да придобие вземане над тази сума. Обстоятелството, че е заплатило застрахователно обезщетение в по-висок размер в изпълнение на задълженията си, произтичащи от договор за застраховка „Товари по време на превоз“, е без значение за този извод. Имуществените вреди от увреждането на пратката, ако последното е извършено виновно и противоправно от служител на ответника, могат да бъдат претендирани от пострадалото лице по реда на чл. 45 и чл. 49 ЗЗД от прекия причинител на вредата или от „Спиди“ АД в качеството на възложител на работата на прекия причинител на вредата. Договорната отговорност от „Спиди“ АД, ангажирана от ищеца в настоящото производство, е предвидена и ограничена по размер в т. 71.2 от общите условия към договора, като не зависи от вида и стойността на вещите, предмет на доставката, а от факта, че пратката с необявена стойност е пристигнала повредена при получателя ѝ.

С доклада на делото на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК е обявено за безспорно между страните обстоятелството, че ответникът е заплатил на ищеца сумата 15 лева по процесната щета, поради което съдът го намира за установено. Следователно чрез това плащане „Спиди“ АД е изпълнило изцяло задължението си към „ЗД Евроинс“ АД, произтичащо от чл. 410, ал. 1, т. 1 КЗ. Последното налага извод, че предявеният иск по чл. 410, ал. 1, т. 1 КЗ е неоснователен и подлежи на отхвърляне.

По разноските

Предвид изхода на делото и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК „ЗД Евроинс“ АД следва да бъде осъдено да заплати на „Спиди“ АД сторените от него съдебни разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 200 лева. От страна на ищеца чрез процесуалния му

представител е направено възражение в хода на устните състезания по чл. 78, ал. 5 ГПК за прекомерност на адвокатския хонорар, заплатен от ищеца, което съдът намира за неоснователно, т.к. този размер е под нормативно определения минимум.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от „ЗД Евроинс“ АД, ЕИК 121265113, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Христофор Колумб“ № 43, срещу „Спиди“ АД, ЕИК 131371780, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Абагар“ № 22 София Сити Лоджистик Парк, Административна сграда, ет. 5 иск по чл. 410, ал. 1, т. 1 КЗ за сумата **206 лева** – непогА.а част от застрахователно обезщетение, изплатено на „Бошнаков“ ЕООД по щета № 0700077586 за застрахователно събитие, настъпило на 27.05.2022г., ведно със законната лихва от датата на исковата молба – 20.12.2022г., до окончателното плащане.

ОСЪЖДА „ЗД Евроинс“ АД, ЕИК 121265113, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. Христофор Колумб № 43, да заплати на „Спиди“ АД, ЕИК 131371780, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Абагар“ № 22 София Сити Лоджистик Парк, Административна сграда, ет. 5 на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата от **200 лева** за разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____